

KAKO ODABRATI PRAVE FILMOVE

Autorica: Andreea Bratosin, One World Romania, Rumunjska

- > Selektiranje filmova za katalog
- > Kvaliteta i tematika
- > Tip lokacije
- > Ciljana publika
- > Osobni ukus
- > Vrijeme (godišnje doba, praznici)
- > Lokalni kulturni događaji
- > Veća društveno-politička pitanja
- > Sažetak

Selektiranje filmova za katalog

Svake sezone članovi organizacijskog tima iz partnerskih zemalja odabiru katalog filmova za KineDok. Predstavnici svake zemlje predlažu dva najbolja suvremena dokumentarna filma (ko)producirana u njihovim zemljama. Glavni kriteriji pri odabiru filmova uključuju filmsku kvalitetu, raznolikost tema i društveno-političku uključenost. Stoga svake godine na izbor imate 12–16 dokumentarnih filmova. Zatim kreće rasprava o filmskom katalogu te se šalje voditeljima svake lokacije kako bi se stvorio specifičan program za to mjesto.

Osobe ili organizacije koje prikazuju KineDok filmove mogu biti vrlo raznolike – razne kulturne udruge, javne ustanove, građanske udruge ili pojedinci iz svih društvenih skupina. Filmovi koje odabiru uvijek su usklađeni s etičkim ili kulturnim vrijednostima te identitetom samog prikazivačkog mjesta. Svaki film iz KineDok kolekcije na neki se način može povezati s lokalnom kulturom.

Prilikom odabira dokumentarnih filmova za prikazivanje u obzir je potrebno uzeti više različitih kriterija:

KineDok katalog sadrži dokumentarce umjetničke kvalitete koji se dotiču širokog spektra društvenih i političkih pitanja, kao što su pravda, sloboda govora, fizičko i mentalno zdravlje,

migracije, institucionalna korupcija, starenje i starije osobe u društvu, zlostavljanje i obiteljske traume, kolektivne traume, pitanja manjina, socijalna nejednakost, okoliš i klimatske promjene, uz mnoga druga.

„O filmovima odlučujemo uz pomoć koordinatora KineDoka. Trenutno prikazujemo više gruzijskih filmova zbog političke situacije u zemlji, a općenito biramo filmska ostvarenja koja su zanimljiva profesionalcima iz područja umjetnosti, fotografima, itd. Obično znamo dostupne termine za filmske projekcije nekoliko mjeseci unaprijed, a tjedan dana prije odlučujemo koji ćemo film prikazati.“

Natalie

**CUBE IN CONTEXT,
GRUZIJA**

<https://www.instagram.com/cubeincontext/?hl=cs>

Tip lokacije

Projekcije je potrebno prilagoditi vrsti lokacije (u zatvorenom ili na otvorenom) i ugođaju koju organizatori žele stvoriti. Primjerice, popularni, *mainstream* filmovi prilagođeni široj publici bolji su za prikazivanje na otvorenom, u barovima i pubovima, dok umjetnički filmovi za filmofile bolje funkcioniraju u muzejima, knjižnicama ili galerijama. U konačnici je na vama što ćete prikazivati i za kakvu publiku.

„Cilj nam je tijekom sezone prikazati sve filmove iz kataloga. Pokušavamo prikazati što više filmova na otvorenom dok je vrijeme dobro te koristiti prostore zajednice samo tijekom hladnih jesenskih i zimskih mjeseci. To značajno utječe na planiranje projekcija jer se laganiji filmovi planiraju za prikazivanje na otvorenom, dok se tematski teži filmovi prikazuju u zatvorenim prostorima tijekom zime.“

Zsuzsi Béres-Malter, AKE-Debrecen, Mađarska

Ključno je prepoznati potencijalnu publiku za određenu temu koja se obrađuje u filmu i pozvati ih na projekciju. Primjerice, možete pozvati članove udruga za starije osobe i nevladinih organizacija koje rade sa starijim ljudima na projekcije filmova koji se bave položajem starijih građana u društvu. Svi organizatori imaju svoje određene ciljeve; dok neki žele izgraditi vjernu i pouzdanu zajednicu ljubitelja dokumentarnih filmova, drugi već imaju takvu publiku ili projekcije specifične za određenu zajednicu, pa se žele usredotočiti na rasprave o prikazanim temama koje se odnose na život u zajednici.

„Obično planiramo projekcije otprilike svaka četiri tjedna. Shvatili smo da naprosto ne funkcionira kada pokušavamo češće prikazivati filmove, uglavnom zato što su članovi našeg tima često nedostupni. Ponekad to ovisi o samom prostoru. Jednom smo prilikom dva dana imali pristup određenom prostoru, pa smo organizirali dva događanja na ta dva uzastopna dana, pazeći da se ne preklapaju s drugima. Tematski su bili bliski, tako da je prošlo savršeno. Radnim danima filmske projekcije održavamo u 19 sati za događaje u zatvorenom, što dobro funkcionira u Aradu. Ljudi ne ostaju tako kasno u gradu. Pogledaju film, pridruže se razgovoru i kući su do 10 sati navečer. Ljeti, ovisno kada je zalazak sunca, prikazujemo filmove na otvorenom, a ljudi također duže ostaju vani.”

Ioana

**UDRUGA CITIZENIT,
RUMUNJSKA**

<https://www.citizenit.ro>

Osobni ukus

Kao organizator kulturnih događanja, važno je da izgradite vlastitu kustosku viziju, ali istovremeno imate na umu da filmove prikazujete za publiku, a ne za sebe. Potrebno je pogoditi ravnotežu između osobnog ukusa i jasnog osjećaja za ono što bi vaša publika željela gledati.

„Biranje filmova kreativan je proces, iako se možda ne čini takvim. Pregledavam popis filmova iz KineDok kataloga i razmišljam o više stvari: prvo, koje su teme najbolje za moj grad; drugo, koji bi filmovi dobro išli uz druge događaje/festivale; treće, koji od filmova prate trenutna svjetska ili lokalna događanja; te četvrto, koji film privlači određenu publiku koju želimo uključiti. Zatim uzimam u obzir svoje osobne preferencije i filmske recenzije (ozbiljno i temeljito pristupam tom dijelu procesa). Trenutno planiram program samo 2–3 tjedna unaprijed, ali volio bih planirati više unaprijed i imati posebne KineDok projekcije, poput mini festivala ili filmskog kluba. Znam da je izbor još uvijek prilično subjektivan, ali dajem sve od sebe.”

Simion

**PALATUL CULTURII,
RUMUNJSKA**

<https://kinedok.net/ro/venue/palatul-culturii-bistrita>

Vrijeme (godišnje doba, praznici)

Određeni dokumentarci i teme mogu privući više pažnje ako se prikažu u određenom godišnjem dobu. Razmislite o tome koji filmovi mogu biti povezani s ljetnim ili zimskim ugođajem. Na primjer, filmovi o putovanjima, sportu i obiteljski filmovi mogu imati izraženiji ljetni ugođaj.

Lokalni kulturni događaji

Razmislite o važnim kulturnim događajima na vašem području s kojima možete povezati određene projekcije (npr. filmski ili glazbeni festivali, lokalna proljetna/ljetna slavlja, Noć muzeja, galerija ili knjižnica, Dani grada, itd.). Popratan događaj može imati veći učinak na projekciju i povećati odaziv ljudi.

„Kalendar obično provjeravam da vidim postoji li neki poseban datum ili nešto zanimljivo što bi se moglo upariti s nekim KineDok filmom. Zatim tražim potencijalne goste za rasprave nakon projekcije. Na primjer, objavim na FB-u da tražim određene stručnjake, a ponekad mi ljudi šalju savjete, ili se javim ljudima za koje znam da su dobro umreženi. Naravno, sve to mora biti prilagođeno manjem budžetu jer nemamo novca za slavne osobe.”

Blanka, Futra, Češka

Pokušajte surađivati s lokalnim udrugama koje se bave pitanjima od kritične važnosti u vašoj zemlji, npr. LGBTQ+ film privukao bi više pažnje ako se prikaže uoči Povorke ponosa ili nekog drugog događaja za *queer* zajednicu; film o romskoj zajednici može se prikazati na Svjetski dan Roma, itd. Pripazite da određena pitanja mogu biti politički osjetljiva u nekim zemljama, stoga budite spremni na kritike ili žustre rasprave s publikom.

Sažetak

Svake sezone KineDok donosi katalog od 12–16 filmova iz kojeg lokalni partneri mogu odabrati filmove za prikazivanje na svojim lokacijama. Filmovi se biraju u skladu s kulturnim vrijednostima i identitetom prikazivačkog mjesta.

Pri odabiru dokumentarnih filmova za prikazivanje potrebno je uzeti u obzir više kriterija:

- *Kvaliteta i tematika filma: KineDok katalog donosi dokumentarce umjetničke kvalitete koji se dotiču raznih društvenih i političkih problema.*
- *Vrsta lokacije: Projekcije je potrebno prilagoditi različitim vrstama lokacijama (u zatvorenom, na otvorenom) i ugodaju koje lokacija i organizatori žele stvoriti.*
- *Ciljana publika: Važno je utvrditi potencijalnu publiku za određenu tematiku filma i pozvati ih na projekciju.*
- *Osobni ukus: Potrebno je pogoditi ravnotežu između osobnog ukusa i razumijevanja preferencija publike.*

- *Vrijeme (godišnje doba, praznici): Određeni dokumentarci i određene teme mogu biti uspješnije ako se prikažu u određenom godišnjem dobu.*
- *Redovita i ad hoc kulturna događanja: Razmislite o važnim lokalnim kulturnim događajima s kojima možete povezati projekciju.*
- *Veća društveno-politička pitanja: Suradujte s lokalnim organizacijama koje se bave značajnim društveno-političkim problemima u vašoj zemlji.*

FOTOGRAFIJE:

Film stills (Apparatgeist; White on White)

Archive of our screening venues (Muzeul Amintirilor din Comunism Art Burg; Muzeul Cineastului Amator; Muzeul Literaturii Romane; Rezidenta Scena 9 – Bucharest Romania)